

SE HÁZ, SE LÁNY!

Elbeszélés.

HALOMFI-TUL.

(Folytatás.)

Ki délelőttjét kellemesen akarja tölteni: szerelmes leveleket írjon. Az idő olly gyorsan halad e' foglalatosság közben, hogy mikorra egyet elkészít, már a' déli sétálás' ideje elérkezik. Bokodynak is hamar eltölt a' félnap. Eppen tizenkettedfel volt, midőn levelét bepecsétlé. De mikép czimezni? A' lánykának sem nevét sem rangját nem tudá. — Minek is az? Inasának ugy sem kell vala tudni az egész dologról. Bokody e' részben különbözött a' szerelemkalandor ifjak legnagyobb részétül, kiknek inasai egyszersmind titoknokok is szoktak lenni.

Ferkó! — kiálta Bokody az inasnak; 's ez fűrgye készséggel állapodott meg az ajtóküszöbnél. — Ezt a' levelet kézhez szolgáltatod. Az, kinek szól, a' Bálvány-utczában lakik, jobbrul egy kétemeletű házban; földszint, bal-oldalon. Tegnap színházban volt, valamijét elveszté; mondjad hogy e' levélbe van zárva; a' megtaláló csókolatja kezeit. Az átadás után semmit sem késel; nyomon visszajössz!

Ferkó átvéve a' levelet. Semmi czímet nem látván rajt: figyelmezteté Bokodyt annak fölírására.

Minek a' czim? rivált rá Bokody. Nem magyaráztam e meg eléggé: hova 's kihez vidd!?

Ferkó eliparkodott, Bokody pedig szokott harmoniájával, fűtyöléssel, mulatá magát egy órane-gyedig, 's aztán sétálni indult.

A' délután látogatásokban telt, 's Bokody csak midőn haza tért, este emlékezett meg az újon imádott lánykarul 's a' delelőtti szerelmes levélről, melyet Ferkó, mint mondá, egy kisasszony kezeibe adott.

Bokody nagyon illedelmes hangu levelet írt, merész ugyan, de nem tolakodó szerelmes játszva. Esdeklése csupán a' lánykának gyakortai lát-hatásáért volt, reggel 's alkonyonta, midőn foglalatosságitul üres ideje lovagolni engedi. 'Szerelme' egyszer sem fordult elő benne; azonban ki tudta ő e' szót másokkal pótolni; 's a' vallozás olly finom udvariasan volt kifejezve, hogy a' leglátzatosb ártatlanság is némi tetszéssel fogadta volna. De, szerencsétlenségére Bokodynak, a' levelet nem a' lányka olvasá el. Tilalmas levén neki, bármilly levelet felbontani: a' czímetelent is atyjának adá, ki annak tartalmáruul egy szót sem említe leánya előtt.

Korán reggel egy lovag nyargalózott a' Bálvány-utczában, sarkantyuzott paripájával nagy szókéseket 's ágaskodásokat tétetve egy két-emeletű ház előtt; de a' földszinti ablakredőnyök mindegyre zártan maradtak. Bokody, — mert ki lett volna egyéb mint ő — meguná a' sokszori föl 's alá pa-

ripázgatást, 's a' reggelente ígérkezett vedég isméti elszalasztásátul tartván, nem kis neheztelés-sel a' begyeskedő imádottra, visszalavagolt.

Alig pihent meg otthon: bekopogtat hozzá egy száraz, magas természetű, barna férfiú, ősz hajakal, nád bottal, széles sinórzatu attilában. — Bokody a' várt ismeretlen vendéget hívé maga előtt; 's mint beszélgetésükből kitetszik, nem alaptanul.

Bokody urhoz van szerencsém? kérdé magát meghajtva a' belépett férfiú.

Igenis az vagyok, — szólt viszonos hajlongá-sa közben az udvarias ügyész. Az alatt kémlő szeméit végig futtatá a' magas termeten, mellyen valami ünnepeyes komolyságot, nagy fontosságú ügy előjelét, gondolt vala észrevenni. Talán valamiben szolgálata-ra lehetek, — folytatá készségesen, 's helyet foglalni kéré a' pamlagon.

Mindketten letelepedtek, 's következő beszél-getés támadt közöttük:

Én Kondor Imre táblabíró vagyok, szólt az ag-gastyán; több ízben akartam már Bokody urral egy fontos dologról beszélni; de nem leheté szerenc-sém; most is csak kevés ideig mulathatok, mert egy perben, még pedig saját peremben, informál-nom kell; tehát csak röviden elmondom jövetelem okát. Miudenek előtt azonban azt kérdezem: van e kedve Budán egy ház birtokába jutni?

„Kedvem volna; de módját nem látom.“

Én utat mutatok. Mi ketten fogjuk megvenni; 's minélhamarabb; mert elüthetik kezünkrül, pe-dig nagyot vesztenék. A' ház most 50 ezeren megvásárolható, 's esztendő mulva már örömet megadnának érte 80 ezeret. A' ház éppen ott fekszik, hol az álló hidnak épülnie kell. Mi tudjuk, hogy hid fog épülni; egygyűű háztulajdonosa er-rüül álmodni nem képes; különben házának áruba bocsátását is alig tudja még egy vagy kettő. Ne-künk hát iparkodnunk kell a' vétellel.

„Igen, de ahoz pénz kell, nekem pedig, őszin-tén megvallom, egy fillérem sincs nélkülözhető.“

Hagyjon csak kibeszélni Bokody ur! Pénz is lesz. Említem, hogy épen ma referálnak egy pere-met, mellynek tárgyzata száz ötven ezer forint, azon kívül F. és J. földes uraknál van kamaton összesen hetven ezer forintom. Ez fél esztendő mulva mind kezem között lesz. Hanem nekünk előbb kellene; még e' hónapban; a' dolgott nem lehet halasztani.

„Tehát ismét csak ott vagyunk, hol előbb va-lánk, t. i. nincs pénz.“

Igen de lesz; mondom lesz; csak Bokody úr akarja. Pedig boldogsága forog fön Bokody urnak. Én nem a' házra ásitozom; nekem, 80 esztendő öregnek ugyis csak ma-holnap az életem; familiám sincs, egyetlen unoka-lányomon kívül; de neki

apja után is elég jut. Én Bokody urat kívánom szerencsésé tenni; — csak akarja.

„Nem tudom, mivel érdemlem e' nagylelkűséget, olly férfiutól, kit most van szerencsem előszer látni.“

Nekem több oldalrul ajánlják Bokody urat, mint jószívű fiatal embert, 's a' mai ifjúságnak egyik nemesebb érzésű 's gondolkozásu virágát.

„Igyekeztem megérdemelni a' dicséretet, melyet jó akaróim szívesek voltak rám halmazni.“

Mondom, én szerencsésé akarom tenni Bokody urat; de ebben magának is munkásnak kell lennie; 's Bokody úr könnyen segíthet a' dolgon, csak akarja.

„Rajtam nem fog mulni; azonban nem látom át, mikép lehetne az.“

Bokody urnak egy bátyja van, — ki száz ezrekkel bír. Ő kölcsönözend annyit Bokody urnak, mennyit lefizetni alkukötésnek szükséges; a' többiért akármeddig elvár a' háztulajdonos. Én azonban közben pénzemhez jutok; a' kölcsönt visszafizetem bátyjának, 's a' többire nézve kielégítem a' háztulajdonost.

„S így a' ház egészen táblabíró ur tulajdona lesz; mert én még úgy semmit sem fizettem.“

Hagyja csak elmondanom. A' ház megérend nyolczvan ezret, 's ha mi azt Bokody úr' kölcsönzése által ötven ezerért megkaphatjuk, annyit mint ha harmincz ezret sajátjából fizetett volna Bokody ur; a' még feleár gyanánt járandó tíz ezret pedig én önkényt elengedem. A' házat Bokody ur' nevére fogjuk iratni; mert nekem úgy sincs familiám, az egy unokálányomon kívül. — Akarja-e hát a' kölcsönt eszközölni bátyjánál?

„Nines reménységem azt tehetni. Ő soha nem fog nekem annyit kölcsönözni.“

Én az ellenkezőrül biztosítom. Csak megszólítást vár, 's teljesítendi kívánságát. Az egész dolog azon fordul meg, hogy a' ház Bokody ur' nevére irassék.

„Rajtam ne muljék. Igen, megszólítandom őt, 's így szívesen társul ajánlkozom a' ház vételre.“

(Folytatása következik.)

A' VESZEKEDŐ.

Életkép.

CZECZIL-TÓL.

(Folytatás.)

„Urak, én egykor diák voltam. Isten látja lelkemet nem hazudok; de olly ügyességgel átuszam hetedfél iskolát, mint most a' Dunát, föltevén, ha valaki jó summa pénzben fogadna velem. Hires gyermek voltam én az első iskolátul kezdve, 's e' hirt, e' dicsőséget tanítóim előtt hátam, társaim előtt karom szerezte. Azonban egy átkozott eset adta elő magát, melly szülőimnek, kiknek békes nyugtokért ezennel egy teli poharat felhajtani nem

vonakodom, minden fényes kinézéseit semmisíté. Az egész dolog így történt: — a' hetedik iskolában, melyet — isten bocsássa meg bűnömöt — majd el is felejtém, hogy logicának neveznek, egyik tanítónk' kertjében, ki a' gyümölcs-nemesítésre nagyon sokat adott, azon évben virágozott és gyümölcsözött először egy ritka spanyolmeggy, mellynek sokat ígérő szüretére minthogy az egész tanító kar fené fogait, a' tanuló ifjúság közt hírül adaték, hogy a' gyümölcslopás ez idén különösen kemény büntetés alatt tiltatik. Voltunk pedig mi néhányan igen vig fiuk, kik a' gyümölcskertek iránt mindenkor különös előszeretettel viselteténk, nem annyira azért, mintha egy hitvány csósz meglopni dicsőségnek tartanánk, hanem mivel a' piros almák és szőke baraczkok ellenében közönségesen afféle gyöngeséget éreznék magunkban, minőt Éva ós anyánk érzett, kit ezennel isten éltesen, a' jó és ros' tudása' fájának ellenében. Én mint az a' féle, kit minden tilalom még inkább ingerel, e' vig pajtásaim elé állok 's igen élénk ékesbeszédben előadám nekik a' tanító' meggyeinek szép színét, kellemes zamatát és jó ízet, nem különben a' dicsőséget, mellyben részesüldünk, ha a' szemes kerteszt, kinek legközelebb egy nagy kuvasz áll védelmére, egy pár kurjantására pedig két paterfamilias, egy kocsis, egy hetes és két szolgálólány előteremnek, ha — mondom — a' kerteszt és mind ez itt elszámált érdeme személyt úgyesen rászedhetjük. E' vig pajtások előtt soha sem szóltam én hiában; most is rá beszéltem őket, mint az afféle. Megegyeztünk, hogy tanítónkat ez idén megkíméljük a' vásótt fogaktul 's minden egyéb kellemetlenségétől, melyeket egy igen jófajta spanyolmeggynek netalán mértéktelen fölevése töredékeny emberi szájnak és gyomornak okozhatna. Naponkint eljártam a' kert körül, gondoskodással levén, mint derék gabonatermesztő, hogy inkább a' megérés' idejénél egy pár nappal előbb végezzük tettünket, mielőtt egy gonosz jégeső, vagy ez esetben még kártékonyabb emberi kezek, remélte élelményünkől megfosztanának. Fáradságom nem volt hasztalan; gyönyörűen sötétlett a' nagyszemű meggy a' lombos fán, 's több veréb és seregély már igen kedvelt tanyául kezdé ezt tekinteni, midőn értésem esett, hogy a' tanító másnapra rendelé a' meggyzüretet. Közöltem társaimmal a' felföldözést, 's azon nap mindnyájan a' kert körül sompolyogtunk, hogy a' helyet és környékét jól emlékezetünkbe vegyük, melly előgondoskodásra annál nagyobb szükségünk volt, minthogy — holdujulás levén — az éjek egészen sötétek voltak. A' nap lehunytt, az éjféll' tette intő órája közeledett 's jó pajtásaim közül hatan szálláson voltak, mint ki a' kertnek 's így az ostrom alá veendő spanyolmeggyfának is leginkább közelében lakám. Én mint az afféle, ki, hol bátornak kell lenni, soha sem engedem másnak a' dicsőséget, voltam

egyike a' táborozást végzendőknek, 's velem még kettő — utánam a' legbátrabb — állott készen az eljövételre; a' többi, csak a' diadal' örömeiben és a' zsákmány' egyenlő elköltésében osztozandó, szobámban maradt. Az óra ütött: mi mentünk. Mentünk bizony, és pedig — nehogy valaki ösmertetőjelül szolgálhatót elveszthessen — egész öltözetünk csak feherruhánk vala; ezt azon oknál fogva is ezélrányosnak véltük, mert így mind a' mászás mind — szükség' esetében — a' szaladás is könnyebb volt. Hogy rövid legyenek, baj nélkül eljutánk nagy tetteink' leendő csatatéreiig, a' többször tisztelve említett spanyol meggyfáig. Felmásztunk mind a' hárman, 's nyakunkba aggatott tarisznyáink mármár telve 's a' tanítónk' keblében szép reményeket gerjesztett spanyol meggyfa majdmajd koppaszta volt, midőn a' fa alatt valamit mozogni láttunk, mi nekünk éppen nem tetszett, 's miben én, illy esetekre jól gyakorlott éles szememmel fogva, azonnal a' kertész' híres erejű 's mindenki által a' megkívántató távolságra kikerült fogakkal bíró kuvaszát födezem fel. Alig közlém pajtásimmal e' felfödözésemet, midőn egyikünk alatt, kit jó reményű kilátásai mindig főlebb csalogattak, recsegni kezd a' csalfa zöld ág, 's szintazon pillanathban a' földön terem. Mai napig csudálom e' kuvasz' nemeslelkűségét; ott fekvék pajtásunk a' földön végig nyulva, védtelen kitéve mély hatásu fogainak, 's ő meglegedett a' nagyot bukkott ingeneél fogva megragadni, a' nélkül hogy fogainak azon gyönyört engedje, melyet illynemű állatknál okozni szokott, ha álluknak e' kellemetlen éles kinövéseit az elevenbe sülyeszthetik. Megrettentünk, mert az ág' recsegése 's pajtásunk' földre zuhanása oly idején kívüli zajjal történt, mely könnyen árulónk lehet. Hú pajtásunkat szabadítani akartuk volna; de azon elefántosont fehérségű, habár egy kissé ritka, fogsor, egyesítve ama' disharmonicus morgással, mely ebeknek haragjokban szokott lenni tulajdona, senkinek sem szolgált biztatásul a' közeledésre. Most az éji sötétségben egy rózsabokor mögül egy pár tízes szem kacsingatót felém; nagyszerű gondolat kelt agyamban, 's bárha berzenkedett is a' kandur, kezemre kerítém őt. Gondolat és kivitelégy pár perc' munkája volt, 's a' kezeimbe fogott macskát néhányszor hevesen érintém a' kuvasz' orrához, mindannyiszor gondosan visszakapva a' nagyobb tette szántat az utána esattogó fogak elől; morgott haragosan a' kuvasz, haragosan morgott és fűtt a' kandur is. Itt láttam idejét, hogy a' végsőt, mihez ez esetben folyamodhattam, megtegyem, 's hatalmasan vágtam az egyre megesbüölt és élesfogunak fejehez. Körmei hihetőleg oly helyen akadtak meg, melyet amaz nem örömet engedett érintetni, 's ez okból nagyot ordita, mit a' kandur' részéről hasonló, csak-

hogy kissé vékonyabb, hang követett, 's a' veszedekésnek meg volt kezdete.

Tudják azt, uraim, hogy gyöngébb lények' szokása, hol erejük nem telik, szaladásban keresni üdvöket, így tön néhány merész de sikertelen neki ugrás után hős macskánk is. Utját a' kertész' laka felé vette; az eb utána. Pajtásunk tehát derék ötletem által szabadítva lön, bárha míg a' földről nagy ügygyel-bajjal fölkel, az iramlásnak neki egyenesülendő, több mint egypár perc' telt belé. Ez mind semmi: mi szabadítva véltük magunkat. Uramfia! mit nem vél gyakran a' balga ember! Ugyanaz, mitől szabadulásunkat reméltük, adott ellenségünk' kezeibe. A' kandur, mely a' nyomában iramló kuvasz elől a' legrovidebb uton szabadulni iparkodott, a' kertész' ablakának ugrék 's azt nagy csörtetéssel törte be. Csakhamar egy főt láttunk a' tört ablak körül előbukkanni, utána ajtónyílást hallánk és uszításokat a' csak most szerencsésen eligazított mi szabadítva véltük magunkat. — „Szaladjunk!“ kiálték és szaladtunk. Én mint az afféle hátul és fődve pajtásaimat. Ezek szerencsésen fel is kapaszkodtak már a' kerítésre, 's én utánok iparkodám, midőn az átkozott emlékeztető kuvasz oly hatalmasan ránta vissza lábszáramnál fogva, hogy eszméletemtől megfosztott testem hanyatt esett végig a' palánk mellett. Alig fordult meg egy pár épületes gondolat agyomban helyzetem' kellemetes volta felől, midőn a' fenemlített személyzettől látám magam körülveve, 's a' kertajtón csakhamar egy alak bukkant elő hálóköntösben; ez a' tanító volt. Mi tevő legyek? szabadulni akartam; a' tanító és eselédei erővel marasztaltak. Ütlegekre került a' dolog. Én, mint az afféle, egy karót ragadek jobhomba 's nem sok idő kivántatek, hogy kettőt a' gyáva hadbol földre verjek, a' többit pedig futásra bírjam; ezek közt volt a' tanító is; miután szerencsétlenségemre e' caesari szavakkal: „Et tu fili mi Brute“ tudtomra adá hogy — a' felém tartott tolvajlámpa' fényenél — arczvonásaimra ismert. E' felfödözéseert tett-szomjas lelke nem tartózkodhaték azon örömet szerezni magának, hogy hálóköntösét háta' hosszában a' diesérve említett karóval kelletlenül keményebben ne illessem. Ezzel megfutamodtam, még akkor is gondom levén, hogy a' teli tarisznyát magammal vigyem. Tudják, uraim, hogy illy esetben az iskolának többé felé sem menni, igen tanácsos volt. Én másnap még a' várost is oda hagytam. Roszul cselekvem a' tanítóval és meggyfájával, az könnyen meglehet, mert különben tán más ember válandott belőlem; de ez esetben karom oly sok hős tettett el nem követett volna. Azóta sokfelé hányt engem a' sors, 's én hős valék mindenütt. De azok nem tartoznak a' dologhoz — ez volt derék jobkaromnak első nagy tette.“

(Vége következék.)

LITERATURAI VILÁG.

Kunoss-tul.

Literaturánk csatamezővé lön, melynek dühe nem vért ontja ugyan a' meghasonlott rokonfeleknek, hanem szellemi erejét fogyasztja. De van remény, hogy e' háboru nem soká tartand. A' dictátorságra vágyó párt legálább olly had-állásban van, melyl' őt vagy elhatározó győzelem részesévé teendi; vagy úgy megrontandja, hogy dulogásainak szomorú maradványin kívül alig emlékeztetendi egyéb az utóvilágot mostani hősködéseire. Hasonlit e' dictatorias párt, sáncok vagy bástyák mögé vonult ellenséghez, mely védhalmainak 's falainak erősségébe bízakodva 's síkon álló szabadelmű csatázókra eleinte gögös pillanatokat vet, 's megtámadásaikat védelemre méltatlanoknak hirteli; utóbb ezek állhatatossága által ingerletvén, iszonyu zajjal fegyverhez fog, 's néhány puská- és álgylövővéssel szétriasztani gondolja az erősségig előnyomulni bátor felet; de ez nem tágit, 's a' sáncok mögé vonultak éhezni és szomjúhozni kezdenek, 's már a' véd-helyen maradást sem igen gondolván tanácsosnak: egész erővel kirohanást merészlenek, 's fegyver szűkében levén, az ellenök álgylövött golyókat kénytelenek összekezesni, 's a' szabadelműek soraiba kézzel hajigálni; 's késégsbes elszántsággal, mindent marcangolni, nem kimélve, még a' csata kimenetét néző ártatlanokat — a' közönséget is.

Olvasóink e' hasonlítás rajzban bizonyosan rá fognak ismerni a' pártfőnökök 's az általuk ugy keresztelt 's általunk szívesen névül fogadott — literaturai új nemzedék közti viszonyokra. — Bajza és Schedel, velek egyszersmind Vörösmarty, folyvást az a c a d e m i a védsánca mögé bujva harcrolnak ellenünk, 's nyilainkat, melyeket csak nekik kellene fölfogniok, mind amarra (az academiára) törekeshnek hártani, holott bensőleg meg vannak győződve, hogy mi — többszöri nyilatkozásaink szerint is — csak az on iránynak vagunk kárhoztatói, melyet e' czimborák az academiával követtetni mesterkednek. Mínthogy pedig az ő irányuk pártosság, mellyel egyszersmind túrelmetlenség, üldözés, 's egyéb más gonosz mulhatlanul szokott járn: reményljük, hogy az academia ezen irányt magáévé nem teendi, 's azon lesz, hogy a' nevezett czimborák viszonyai az övéitől gondosan elválasztassanak, 's B. S. és V. az ő nevét és tekintetét jövődöre személyes paizsulne használni hássák, hanem ha bármely tárgyban küzdeni akarnak, nyilt homlokkal lépjenek ellenünk sikra. Mi az igazságot, nyilvánosságot 's írói egyenlőséget tűztük ki elvül: 's az ezbebe ütköző literaturai munkálkodás okait kérdés alá venni, irántuk fölvilágosítást kívánni, kötelességünknek tartottuk. Illy tárgyak valának tavai a' jutalomra beküldött drámák, 's ez évben a' pesti szinigazgatás. — Mindkettőre nézve tett vádjaink 's feddéseink alapos voltak megítélhetése végett, — a' nyomban következett javító rendszabályok keletkezett elhaggtatván, egyenesen a' S. B. és V. által elmondottakra utalunk, mellyek közelébb a' Figyelmező 30, 31 és 32ik számaiban foglaltatnak. — Ezekbül az elfogulatlan olvasó (ha a' tett dolgokat egyszerűségökben, az elkeseredettség 's pőri elménczkedés epe-lázos „epitheton“-ai nélkül vizsgálja, 's a' furfangosan illesztett álokoskodások el nem tántorítják) egészen más következe-

ményeket vonhat, mint minőt a' czimboraság olvasóira tukmálni erőködik. Nem is a' multak bővebb fölvilágosítása tekintetébül szólalok én föl itt, mert arra, ugyhiszem, a' közönség legnagyobb részének szüksége nincs; e' czimboraságot pedig fölvilágosítani ügyekzem annyi volna, mint a' szeméit szántszándékosan behunyót megismerni nem akart tárgy ellenébe vezetni; — hanem fölszólalok közlebbi olly állítások miatt, mellyek az Athenaeum 's Figyelmező legujabb számainak, mint látszik engem illetőleg már befejezett, zajgásaiban nem annyira írói cselekvőségemet 's ennek eredményeit, mint személyességemet alaptalanul illeték.

Illyen állítást foglal magában Bajzának az Athenaeum 7ik száma 116ik 's következő hasábjain lud-méreggel, szokott modorjában, garázda kifejezésektül hemzsegő czikelye, im e' sorokban: E' szerint Kunoss csodálatos rendszerű lapjában a' „Természetben“ fogjuk ezután kapni a' mindennapi gyalázatok azon czikkelyeit, mellyeket egy jövedőik igazságos literaria historia mint szemvedelmi undkságokat szégyennel fog lapjaiba följegyezni.“ — Bajza itt jövedőmondó-szerpet visel, melyet nálunk közönségesen cigányasszonyok gyakorolnak; még pedig az igazság rovására. — Illyen tovább a' Figyelmező 516ik hasábján azon állítás, hogy Bajza és társai ellen személyes oppositioiban állók, holott erre — Isten 's világ tudja, az ő személyük nem elég veszedelmes. Illyen még Bajza által az Athenaeum 120ik hasábján 's a' Figyelmezőben ismételve fölhozott tudós társaságom; mellyrül nekem ugyan semmi tudomásom nincs, mellynek lételét, irányát, tagjai nevét 's számát Bajzának, mint egy jövedőik igazságos literaria historia még világotteremtésök kijelent írójának, jelen fölszólításomnál fogva megnevezni kötelessége leend, ha magát koholmányai által a' magyar világ előtt hazuggá czéggérezni nem akarja.

Illyen Schedelnek a' 29ik számú Figyelmező 475ik hasábján álló, 's a' Rajzolatok 8ik számában gyanús értelmé szerint magyarázott kifejezése, melly erkölcsiségemet gyanu árnykával illetheték. A' tárgy ollyan, melyet az illedelem lábball tapodása 's az olvasó közönségnek botránkoztatása nélkül fejtegetni nem lehet. Én törvényes uton valék oroszlándó sérelmemet. Az első lépések megtétele után következék Schedel magyarázata a' Figyelmező 520ik hasábján, hol ez szavainak, tárgyhoz illő, személyemet nem rágalmazó, értelmet követel tulajdonítottatni. E' nyilatkozás után elálltam a' törvényes utról, mert szavainak kiki legelső 's legjobb magyarázója levén: bíró, a' belsőkrül 's így Schedelnek titkos czélatatúrul, idézett nyilatkozása ellenére soha nem fogna ítélni. Van azonban bíró, melly nem „juxta allegata et probata,“ hanem a' vádlott személynék életpályája 's lelkezet-bélyege szerint hozza ítéletét. Ez a' közvélemény. Én tehát, ugyanazon kifejezésnek a' Figyelmező 515, 16 és 19ik hasábjain újabb ismétlése miatt, (melly már csak azért sem kellett volna Schedelnek 's társainak élnie, mert ez utóbbi lap másik hasábján, magyarázata által, annak kértél-miségét maga Schedel nyilván elismeri) „a foro fori ad forum poli“ 's a' közvéleményre hivatkozom, egyszersmind belső meggyőződéseim szerint Schedel erkölcsiségemet alaptalanul gyanúsítani, sőt mocokkal illetni merészlett rágalmazónak vádolólag ismételve nyilatkozatomat, 's ha ő — mint becületét szerető férjához illik — e' vádat magáral lemosandó, elégtételt kíván: azt adni, bármilly uton 's akarmiók, készek lenek.